

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕/๒๕๕๕

วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของนายกฤษฎาภักดิ์ นุตจรัส จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขแดง ที่ ย. ๑๖๐๗/๒๕๕๐ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ความเป็นมาและข้อเท็จจริง

สำนักงานศาลยุติธรรมได้มีหนังสือที่ ศย ๐๐๕.๐๐๑/๖๖๔๘ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ ส่งคำโต้แย้งของนายกฤษฎาภักดิ์ นุตจรัส จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ย. ๑๖๐๗/๒๕๕๐ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

จำเลยในคดีแพ่งดังกล่าวได้ให้การต่อสู้ว่า พระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าวขัดต่อรัฐธรรมนูญ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่จำกัดเสรีภาพสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการ หรือประกอบอาชีพ และเป็นกฎหมายที่ให้สิทธิแก่ผู้รับโอนกิจการในการเข้าดำเนินการในคดีที่มีอยู่แล้ว โดยไม่ต้องดำเนินการใดๆ ตามขั้นตอนของกฎหมาย เป็นการเอาเปรียบและลดทอนสิทธิเสรีภาพของ คู่ความฝ่ายอื่นๆ อย่างชัดเจน พระราชกำหนดทั้งสองฉบับเป็นการตราขึ้นเพื่อใช้เฉพาะกรณีที่ กระทรวงการคลังดำเนินการควบรวมกิจการของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ๑๒ แห่ง เข้ากับบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) เท่านั้น มิได้ใช้กับกรณีอื่นๆ ทั่วไป จึงต้องห้ามตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ จึงใช้บังคับไม่ได้

คำวินิจฉัย

จำเลยในคดีนี้อ้างว่าบทบัญญัติมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง โดยอ้างเหตุผลประการต่าง ๆ ซึ่งพิจารณาได้ดังนี้

ข้อโต้แย้งประการแรกที่ว่า มาตรา ๓๘ สัตต เป็นกฎหมายที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล โดยไม่มีความจำเป็นใด ๆ นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นข้อโต้แย้งที่มีอาจรับฟังได้ เพราะรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ห้ามการจำกัดสิทธิเสรีภาพเฉพาะที่เป็นสิทธิเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้เท่านั้น ซึ่งสิทธิและเสรีภาพดังกล่าวไม่ปรากฏว่ารวมถึงสิทธิหรือเสรีภาพใด ๆ ที่จำเลยอ้างถึง ประการสำคัญก็คือ มาตรา ๓๘ สัตต บัญญัติให้สิทธิแก่ผู้ร้องในคดีนี้ (คือผู้รับโอนกิจการหรือรับควบกิจการ) ในการสวมสิทธิแทนใจทกในคดี ซึ่งก็เป็นเรื่องธรรมดาที่มีบัญญัติไว้อยู่แล้วตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อีกทั้งการสวมสิทธิตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๘ สัตต ก็ไม่มีผลกระทบต่อหรือตัดทอนสิทธิใด ๆ ที่ถูกหน้ (จำเลยในคดีนี้) มีมาอยู่ก่อนการโอนหรือการควบกิจการ กล่าวคือ ถูกหน้ยังคงไว้ซึ่งสิทธิในการต่อสู้คดีกับผู้ขอเข้าสวมสิทธิทุกประการ สิ่งที่เปลี่ยนไปโดยผลของมาตรา ๓๘ สัตต มิใช่เป็นสิทธิหรือเสรีภาพใด ๆ ของจำเลย แต่เป็นการสับเปลี่ยนตัวเจ้าหน้ใหม่เข้าแทนเจ้าหน้เดิมโดยยังคงรักษาสหิทธิและหน้าที่ระหว่างเจ้าหน้เดิมกับถูกหน้ไว้อย่างบริบูรณ์ตามสัญญาเดิมทุกประการ และการโอนหรือควบกิจการก็ไม่มีผลทำให้เกิดการได้เปรียบหรือเสียเปรียบแก่คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแต่ประการใด

สำหรับเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ที่ว่ากฎหมายที่จำกัดสิทธิเสรีภาพต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง นั้น เป็นเงื่อนไขที่จะนำมาใช้ได้แก่กฎหมายที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้เท่านั้น แต่โดยที่มาตรา ๓๘ สัตต ไม่มีผลเป็นการจำกัดตัดสิทธิเสรีภาพใด ๆ ของถูกหน้ในคดีนี้ดังที่ได้อธิบายแล้วข้างต้นนี้ กรณีจึงไม่อยู่ในบังคับของเงื่อนไขตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง

ส่วนเรื่องการที่มาตรา ๓๘ สัตต บัญญัติให้ผู้ขอเข้าสวมสิทธิสามารถนำสืบพยานและยื่นเอกสารได้ใหม่ สามารถถามค้านพยานที่สืบและคัดค้านพยานที่สืบไปแล้วด้วย โดยไม่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๓๘ สัตต เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นมาเพื่อแก้ไขเยียวยาปัญหาทางเศรษฐกิจและการเงินที่เกิดขึ้นในประเทศให้สำเร็จลุล่วงไปโดยเร็วที่สุด จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมหรือกำหนดหลักเกณฑ์ใหม่ที่แตกต่างไปจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบางประการเท่านั้น เพื่อให้เกิดความรวดเร็วทันการณ์ยิ่งขึ้น หาได้เป็นการบัญญัติข้อความใดที่เป็นการละเมิดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ หรือมาตราอื่นใดไม่

สำหรับประเด็นที่ว่า มาตรา ๓๘ สัตต ไม่ให้ความคุ้มครองทางกฎหมายเท่าเทียมกันนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นข้อโต้แย้งที่ฟังไม่ขึ้น เพราะสถานะ สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และลูกหนี้ย่อมแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ดังนั้น จึงมีอำนาจมาเปรียบเทียบเพื่อพิจารณาวินิจฉัยว่ามีการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างกันได้ และย่อมไม่มีมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์แห่งความเสมอภาคเท่าเทียมกันมาปรับใช้กับ สถานภาพที่แตกต่างกันได้เลย จึงเห็นว่าไม่มีเหตุผลใดที่จะทำให้มาตรา ๓๘ สัตต ขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

จำเลยในคดีนี้โต้แย้งอีกด้วยว่า มาตรา ๖๗ ฉ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) นั้น ขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๖๗ ฉ ที่กล่าว มีข้อความและเนื้อหาสาระเช่นเดียวกันกับมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) ทุกประการ โดยที่ได้ชี้แจงไปแล้วว่ามาตรา ๓๘ สัตต ดังกล่าว ไม่มีข้อความใดที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ฉะนั้นอาศัยเหตุผล เดียวกันนี้ จึงเห็นว่ามาตรา ๖๗ ฉ ก็ไม่มีข้อความใดที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

ด้วยเหตุผลตามที่กล่าว จึงวินิจฉัยว่า มาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) และมาตรา ๖๗ ฉ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) นั้น ไม่ขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ